

Конгрес **У**країнських **Н**аціоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua 14 листопада 2013 року № 46 (521)

13 ЛИСТОПАДА. ДЕМАРШ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Нинішній день повинен був стати знаковим в історії нашої держави. Саме 14 листопада 2013 року Рада Євросоюзу мала ухвалити доленосне для нас рішення щодо підписання Угоди про асоціацію ЄС з Україною. Ми вірили, ми майже були переконані в тому, що воно буде позитивним. Схоже, наші сподівання марні, як і надія на адекватну рішучість Президента.

Вчора завершилася місія Александра Кваснєвського та Пета Кокса в Україні. Вони мали звітувати про неї Євросоюзу 13 листопада. Їхній звіт – головний аргумент для подальших рішень ЄС, зокрема, 18 листопада на засіданні Ради міністрів закордонних справ ЄС і 28 листопада – на саміті Євросоюзу у Вільнюсі. Власне, ще й учора бриніла надія. Її брутально перекреслено на позачерговому пленарному засіданні Верховної Ради, спікер якої Володимир Рибак констатував: "Проект Закону щодо можливого лікування за кордоном осіб, засуджених до позбавлення волі, Тимчасовою робочою групою до розгляду парламентом не підготовлений" і закрив засідання. Перед тим керівник ТРГ Г.Васильєв повідомив, що група не змогла виробити єдиний законопроект щодо лікування Тимошенко.

Демаршу варто було сподіватися з огляду на ремінісценції М.Азарова, який напередодні інформував суспільство про новину – підприємці, мовляв, ходили до Януковича і наказали йому повертатись до Росії, ну, бодай на рік. Увесь цей перебіг подій справляв враження жалюгідного видовища шарамижників від політики і не мав нічого спільного з чином державних мужів. Свідками нашої ганьби були Кваснєвський і Кокс, люди, які зробили все і навіть більше для європейського майбутнього України. Уже з поваги до їхньої подвижницької праці офіційний Київ мав би поводитися... притомніше (хотіла написати – інтелігентніше, але це не про Банкову), позбутися бодай зовнішнього жлобства. Хоча б не підстрибувати з лизоблюдськими вигуками, як це нам продемонстрував у понеділок один із "провідників" Партії регіонів М.Чечетов, заявивши, що навіть у випадку євроінтеграційного шляху, все одно "солнце для Украины встает на востоке".

Закінчення на 2-й стор.

 ДО 80-ЛІТТЯ ТРАГЕДІЇ

ГОЛОДОМОР-ГЕНОЦИД: МИ ПАМ'ЯТАЄМО

У 2013 році Україна та світ відзначатимуть 80-ті роковини Голодомору.

Конгрес Українських Націоналістів долучився до роботи Громадського комітету із вшанування пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932–1933 років в Україні, який організовує меморіальні заходи до 80-их роковин страшної трагедії українців. Завдання Громадського комітету – донести правду про Голодомор, сприяти визнанню Голодомору актом геноциду проти української нації на міжнародному рівні, а також підтримувати проекти, які сприятимуть формуванню фундаментальної науково-дослідної бази з вивчення різних аспектів історії Голодомору.

До складу Громадського комітету в Україні увійшли відомі громадські, мистецькі діячі, науковці та представники церков, зокрема В'ячеслав Брюховецький, Іван Васюник, Ігор Юхновський, Євген Сверстюк, владика Євстратій (Зоря), Володимир Сергійчук, Сергій Квіт та інші.

Громадський комітет розробив низку заходів, приурочених до 80-их роковин Голодомору, серед них акція – "Запали свічку" в Україні та за кордоном, презентація Міжнародної науково-документальної виставки з тематики Голодомору в столицях зарубіжних країн, проведення Міжнародного форуму пам'яті жертв Голодомору в Україні "Народ мій є, народ мій завжди буде".

У рамках Форуму заплановано:

Міжнародний науковий симпозіум "Голодомор 1932–1933 рр. в Україні: історія, пам'ять" (21–22 листопада);

Світова прем'єра опери " Червона земля. Голод" Вірка Балея, лібрето Богдана Бойчука (21 листопада);

Публічний Урок пам'яті у Національному музеї "Меморіал пам'яті жертв голодоморів в Україні" (21 листопада);

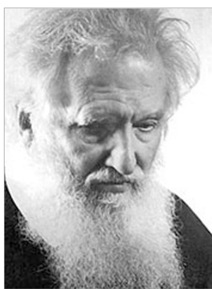
Телемарафон (22–23 листопада). Крім цього, відбудеться презентація Міжнародної виставки, підготовленої Європейською платформою пам'яті та сумління "Злочини тоталітаризму"; презентація міжнародної науково-документальної виставки "Страчені голодом: невідомий геноцид українців"; виставка робіт із колекції Моргана Вільямса; нагородження переможців конкурсів з тематики Голодомор (22 листопада).

За дорученням Голови Конгресу Українських Націоналістів Степана Брацюня обласні організації партії активно долучаються до організації та проведення заходів Громадського комітету до 80-их роковин Голодомору в своїх регіонах.

Прес-служба КУН

 МОМЕНТ ІСТИНИ

За відвагу і героїзм у порятунку євреїв нагороджено Митрополита Шептицького

Антидефамаційна ліга, американська організація боротьби з антисемітизмом, повідомила, що нагородила посмертно за "відвагу і героїзм у порятунку євреїв" у часи Другої світової війни митрополита Андрея Шептицького, який у ті часи очолював Українську Греко-Католицьку Церкву.

Як мовиться в повідомленні, його вшанували нагородою імені Яна Карського за "відвагу виявити турботу" – за те, що митрополит Шептицький відважно рятував українських євреїв від винищення, надаючи їм фальшиві документи і влаштовуючи їм притулок у часи, коли такі дії каралися смертю.

Нагороду, встановлену для вшанування рятівників євреїв у добу Голокосту, отримав родич митрополита, професор Єжи Вейман.

Антидефамаційна ліга в повідомленні нагадала, що митрополит Андрей Шептицький (1865–1944), який очолював УГКЦ з 1900 року до своєї смерті, відверто виступав проти переслідування євреїв у зверненнях і до вірян, і безпосередньо до нацистського керівництва. За його вказівками й під його керівництвом євреям видавали фальшиві документи, зокрема, свідоцтва про хрещення, їх ховали в монастирях, кількох євреїв Шептицький переховував у своєму помешканні. Він також написав листа голові СС Гайнріхові Гіммлеру, протестуючи проти вбивств євреїв і скаржачись, що до цього змушують українських поліцаїв. А його пастирське послання "Не убий", що закликало не йти на "політичні вбивства" євреїв, зачитували в кожній церкві.

Як сказав, вручаючи нагороду, національний директор Антидефамаційної ліги Абрагам Фоксман, крім тих, кого Андрей Шептицький врятував безпосередньо, невідомо, скількох іще він врятував опосередковано, завдяки своєму твердому моральному голосові, що впливав на дії інших.

"Український націоналізм Андрея Шептицького, націоналізм співчуття й навіть любові до єврейських сусідів – це той націоналізм, який євреї всього світу приймають і підтримують", – наголосив він.

Нагороду за "відвагу виявити турботу" Антидефамаційна ліга встановила 1987 року; 2011-го її присвятили імені польського дипломата Яна Карського, який дав Заходові одне з перших свідчень про винищення євреїв нацистами.

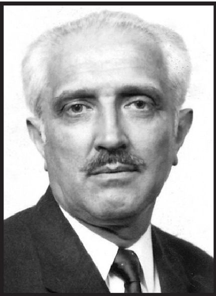
За матеріалами ЗМІ

Дорогі читачі! Продовжується передплата на газету "Нація і держава" на 2014 рік.
Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2014 рік.
Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: на 1 місяць - 9 грн. 36 коп., на 3 місяці - 27 грн. 48 коп., на 6 місяців - 53 грн. 31 коп., на 12 місяців - 105 грн. 42 коп.
Нагадуємо, що також продовжується передплата газети "Нація і держава" на грудень 2013 року.
Передплатіть газету для себе, своїх рідних та друзів, зробіть внесок у розвиток української патріотичної преси.

ВТРАТА

ПРОСТИ І ПРОЩАВАЙ...

Конгрес Українських Націоналістів – у глибокій скорботі у зв'язку з тяжкою втратою: 26 жовтня 2013 року, на 93-му році життя, відійшов у засвіти український патріот і подвижник, один із провідних діячів ОУН Іван Равлюк "Сербин", який усе своє життя присвятив боротьбі за Українську Соборну Самостійну Державу.

Лицар честі, Іван Равлюк був вірний присязі націоналіста й, перебуваючи далеко від Батьківщини, у Шотландії, розбудовував Україну навколо себе. За першої можливості, 1993 року, він прибув на рідну землю і впродовж п'ятнадцяти літ, аж поки не підкосила його хвороба, по декілька місяців щороку жив в Україні, невтомно працював для неї, зокрема, сприяв розбудові Конгресу Українських Націоналістів. Був соратником Слави Стецько. Друга Івана добре знали й шанували у Києві та Львові, на Слобожанщині й в Криму. Він володів унікальним талантом спілкування з людьми, розумів ситуацію в Україні так, ніби ніколи не залишав її. Тому такий гіркий біль по його втраті в серцях усіх, хто його знав.

Народився Іван Равлюк 6 квітня 1921 року в селі Орелець Снятинського повіту Івано-Франківської області в українській патріотичній родині, для якої найвищою цінністю була Україна та її воля. В юності, 1939 року, він стає членом ОУН. Згодом його призначають станичним у селі Орелець, потім – підрайоновим у Службі Безпеки Організації.

Іван Равлюк був вояком Дивізії "Галичина". Далі – еміграція. Він проходить вишколи у Франції, осідається у Великій Британії. Від 1948 року є членом Союзу українців Британії, де виконує різні провідні функції. Зокрема, був членом Кураторії Бібліотеки імені Тараса Шевченка у Лондоні. На форумі Світового Конгресу Вільних Українців (СКВУ) його обирають (1988–1993 рр.) – одним із заступників Президента СКВУ.

Після прибуття на терен Шотландії створював мережу ОУН, входив до Проводів різних клітин, виконував обов'язки адміністратора "Визвольного Шляху". Від 1981 року Івана Равлюка обирають до складу Головної Ради, покликають до праці в Проводі ОУН в 1987–2000 рр. У травні 1992 року на прохання Проводу він переїжджає до Мюнхена, де працює та допомагає в праці нашим установам. В 1992–1999 рр. був заступником Голови, Головою Українського Інституту Освітньої Політики. Брав участь у Міжнародних Конференціях – по лінії АБН, Європейської Ради Свободи.

Конгрес Українських Націоналістів висловлює щирі співчуття родині та близьким друга Івана, у жалобі схиляючи голови перед світлою пам'яттю покійного. Молимо Всевишнього, аби оселив його душу там, де праведні спочивають.

Вічная пам'ять ...

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу Українських Націоналістів

ПОДВИЖНИКИ НАЦІЇ

У КИЄВІ ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ СЕРГІЯ ПЛАЧИНДИ

Вечір пам'яті визначного українського письменника, публіциста, члена Конгресу Українських Націоналістів Сергія Плачинди відбувся 30 жовтня в Спілці письменників України.

На захід зібралися рідні, друзі, побратими, шанувальники творчості Сергія Плачинди. Ведучий вечора, письменник Олександр Хоменко впродовж усього вечора зачитував уривки з книг письменника, розповідав про унікальність його творчості, внесок в українську літературу. Учасники вечора пам'яті охоче ділилися своїми теплими спогадами про пана Сергія, а дочка письменника Галина сказала прихильникам творчості батька, що впродовж року планується видання його вибраних творів.

Про життя й творчість Сергія Плачинди, як взірець чесного служіння літературі й Україні, сказав у своєму слові голова Київської організації СПУ Михайло Сидоржевський.

Один із засновників Конгресу Українських Націоналістів, науковець Валерій Сніжко розповів про те, як вони разом із Сергієм Петровичем працювали в лавах Конгресу, в різні часи очолювали Київську міську організацію партії. Він відзначив, що для його побратима були характерні щирість та віра в ідеали і в літературі, і в політиці, і в житті.

Видатним українцем назвав Сергія Плачинду Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь у своєму виступі. Він пригадав, який незабутній слід залишила в його душі перша зустріч із автором "Неопалимої купини" на I Зборі Конгресу Українських Націоналістів у 1993 році. Сергій Петрович був у хороших приязних стосунках із засновницею Конгресу Славою Стецько, саме вона допомогла письменнику видати "Лебедію", зазначив Степан Брацюнь. Згодом коштом партії було видано ще кілька накладів цієї легендарної книги.

Також він сказав, що напередодні вечора пам'яті в нього з'явилася ідея видати спогади членів Конгресу про свого побратима Сергія Плачинду, а також його статті, що публікувались у партійному тижневику "Нація і держава".

Наостанок Голова Конгресу подякував Сергію Плачинді за його життєві уроки та велике серце справжнього українця.

Прес-служба КУН

ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ВИБІР

13 ЛИСТОПАДА. ДЕМАРШ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Хоча б не зливатися в екстазі з так званим українським вибором імені Медведчука, що роздає кожному по обіцянці: владі – Митний союз, опозиції – звільнення Юлі.

Боляче, соромно, огидно. Особливо, коли бачиш розгнуздану поведінку регіонала В.Олійника, одного із пасквілянтів, які строчили донос у парламент сусідньої держави на Україну і не були покарані ні суспільством, ні Законом, а тепер повчають нас – тих, кого вони смертельно образили і зрадили, як нам жити. Огидно слухати завивання так званих комуністів України, які закликають українців упасти ниць перед Москвою, аби та не позбавляла шматка хліба посполитих, шантажуючи українських промисловців. Соромно за нас, що не стали мільйонними лавами на головному Майдані столиці, не чекаючи закликів ялових "лідерів", і не заявили: "Ми повертаємося в Європу! Геть від Москви!" Боляче за народ – зубожілий, заляканий, постгеноцидний...

Зізнаюсь, був момент, коли здалося, що в Януковича прокинулись здорові амбіції і він зажадав увійти в історію Президентом України, який повернув їй європейську долю, нахабно вкрадену московськими головорізами. А це була надія на його почуття власної гідності, приниження якої він не прощає всяким там парвеню, як особистість, з якою на рівних розмовляють світові лідери. Схоже, не сталося. Тому почуваю себе одуреною. Як і мільйони українців.

Ольга ДМИТРЕНКО

Закінчення. Початок на 1-й стор.

НЕ ПОРА!

НАРУГА НАД УКРАЇНЦЯМИ

Марія БАЗЕЛЮК

31 жовтня на Харківщині відбувся черговий глум над Україною. У Зміївському районі, під селищем Бірки, неподалік залізничної станції Спасів Скит відкрито пам'ятник російському самодержцеві Олександрові Ш, українофобство, антисемітизм і самодурство якого вражало навіть його сучасників. Вони вважали царя людиною, вільною від моралі.

Під час аварії на залізниці 1888 року загинули десятки людей, а царева родина врятувалася – "чудесним чином", тож з цієї нагоди "водрузілі" поруч із місцем трагедії пам'ятник, який більшовики знесли 1917 року. На землі жодного народу він не мав би шансів на відновлення. А на українській – будь ласка. У нас садять за грати за руйнування погрудь людожера Сталіна, за пошкодження вуха бронзового Леніна, за непоштиве ставлення до Катерини П – як і до кожного ката, який послідовно, без докорів сумління, із зоологічною ненавистю знищував українську націю, викорінював її з рідної землі – щоб і сліду не залишилося.

На Харківщині вівісекція української нації триває. І річ не тільки в тому, що при владі тут перебувають озвірілі від українофобства люди. Ну, що візьмеш з Добкіна чи Кернеса, які не приховують своєї огиди до української культури, мови, національних героїв, зрештою, до кожного, хто ідентифікує себе українцем? Їх випускають на загальнонаціональні телеканали, і там, не моргнувши оком, вони озвучують підлу брехню на всю Україну. Приміром, нещодавно, після зруйнування меморіальної дошки Юрію Шевельову, Добкін із Кернесом, опинившись на телешоу в Шустера, "інформували" невігласів про те, як Шевельов служив (працюючи коректором), німцям, за що ті надали йому квартиру знищеної єврейської сім"ї. Насправді, у цьому помешканні Юрій Шевельов з матір'ю проживали від 1915 року. Радянська влада їх потіснила, та так, що вони опинилися в кімнаті для прислуги, де й проживали під час німецької окупації. На жаль, брехня не була спростована: Шустер подбав, аби сповна забезпечити "свободу слова" саме для україножерів.

Отож, річ не в тих, хто вважає справою свого життя стерти з лиця землі українство. Вони – вороги, дикі люди. Причина – в громадянах, які живуть у Харкові, вважають себе інтелігентними людьми, знають справжню ціну Добкіну-Кернесу, сміються над ними (на кухні?), а далі – тиша. Хто вони, сучасні жителі міста, в повітрі якого ще бринять неповторні голоси інтелектуалів "розстріляного відродження"? Невже лише "пофігісти", для яких нічого не значать ні високі ідеали, ні аристократизм духа тих, хто тут жив менше ніж століття тому? Невже сьогоднішнім харків'янам не боляче за наругу над ними, над їхнім містом? Так, нині Харків був би зовсім іншим, якби російський більшовизм не знищив Леся Курбаса, Валер'яна Підмогильного, якби не розстріляв "відродження" нації... То чого своєю мовчанкою харків'яни торують шлях для новітніх капітанів Матвеєвих із Сандормоха? Думаєте, це перебільшення? Навряд чи. Лише ціну, на жаль, за "пофігізм" батьків платитимуть їхні діти, внуки. Над нами сміються люди і зловтішаються вороги. Печать ганьби непросто змити навіть через роки, через століття.

Тим часом пам'ятник Олександрові III відновлено з цілком конкретної нагоди – 125-ліття його указу про заборону вживання української мови в офіційних установах і хрещення українськими іменами. Цареві, бачите, видалося, що для знищення української культури Емського указу та Валуєвського циркуляру замало, і він заборонив українські театральні вистави, а за чотири роки, в 1888-му – і нашу мову "в присутственних мєстах". Вас це не бентежить, харків'яни? В ознаменування політики манкуртизму на вашій малій батьківщині воздвигли пам'ятник – з ініціативи московської структури "Відродження культурної спадщини", очільник якої О.Панін таким чином вирішив "відновити історичну справедливість" – не на своїй, а на нашій землі. Власником монумента призначено харківську ГО "Русь трієдіная", а дозвіл на плюндрування української землі начебто дала... Бірківська селищна рада. Втіленню чергової наруги сприяв сам Путін. Ну, а Добкін, схоже, підносив набої. Чого не зробиш заради ще одного "ювілею" – 400-ліття дому Романових. Особливо, коли ходиш у холуях...

Продовження теми на 5-й стор.

Наші корпункти

Вінниця	Березовський В'ячеслав	(067) 258-55-71
Дніпродзержинськ	Чередниченко Олександр	(098) 242-54-87
Дніпропетровськ	Фурман Анатолій	(050) 695-83-48, (097) 243-71-72
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Ярмолінський Олег	(067) 702-63-37
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Кривий Ріг	Мельник Олександр	(096) 298-19-56
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Салтиченко Михайло	(067) 942-64-71
Одеса	Ролінський Володимир	(095) 678-76-73
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 54-64-07
Суми	Друзь Віктор	(096) 485-67-37
Тернопіль	Ткач Володимир	(098) 711-05-50
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(097) 285-32-96
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ДО 80-ЛІТТЯ ГЕНОЦИДУ В УКРАЇНІ

ДІТИ – 1933 – ГОЛОД

Незабутня Любов Дражевська (1909–2006) одна зі скромних і славних особистостей української діаспори, дружина літературознавця Юрія Лавріненка, "многолітній літописець" Української Вільної Академії Наук, авторка численних публікацій українською і англійською мовами.

Любов ДРАЖЕВСЬКА

У травні 1933 року я була студенткою геолого-географічного факультету Харківського Інституту Професійно-Педагогічної Освіти. Це був час голоду на Україні. По вулицях Харкова блукали бідні розпухлі від голоду селяни, часом – цілі родини. Вони купчились коло крамниць, де мешканцям Харкова продавали хліб по картках. Пригадую простягнуту руку високого блідого селянина і слова: "Дайте хлібця хоч на один зуб". Групи безсилих селян сиділи та лежали на тротуарах коло будинків, деякі там і помирали. Півживих та мертвих селян міліція забирала на вантажні авта і вивозила десь за місто.

Проте в інституті наші студенти не говорили про голод, боялись. На обов'язкових політзаняттях представники комсомольської чи партійної організації доповідали про політику партії на селі та про ліквідацію куркуля як кляси.

Одного дня несподівано нашому курсу оголосили, що ми всі мобілізовані, занять в інституті у нас кілька днів не буде. Куди саме ми мобілізовані – нам не сказали.

Наступного ранку ми зібрались в інституті і всі разом (коло сорока осіб) під керівництвом комсорга поїхали трамваєм на Харківський вокзал. Нас повели по рейках далеко вбік, на товарну станцію, де на запасних коліях стояли вагони і маневрували паровози. Раптом я почула дивний, ні з чим не зрівнянний звук: спершу тихий, а в міру того, як ми йшли, – голосніший. Це було наче виття, чи стогін, чи плач. Ми зупинились перед поїздом, що стояв на запасній колії і складався з пасажирських вагонів. Тоді я зрозуміла, що той дивний звук був хор дитячого плачу, що лунав з вікон вагонів. Коло поїзда стояло кілька чоловіків у військовій формі. Один з них підійшов до нашої групи і коротко сказав, що у вагонах тимчасово перебувають діти, які мають бути розподілені по дитячих будинках. Ми – студенти – маємо бути "вихователями", по двоє на кожний вагон. Частину студентів відправили додому, сказавши прийти увечері на нічну зміну. Я була з тими, що зразу ж приступили до праці.

Влізши до вагона, я побачила, що на всіх лавках лежали і сиділи хлопці і дівчата віком десь від трьох років до тринадцяти-чотирнадцяти. Всі дуже бліді, деякі надмірно худі, інші – опухлі. Ні постелі, ні пакунків з речами не було. Діти лежали або на голих дошках, або на брудному лахмітті. Багато дітей плакало, інші спали, деякі виглядали як тяжко хворі: на обличчях шкіра щільно обтягала кістки. Часом діти тулились одне до одного – видно, з одної родини.

В одному кінці вагона, на кількох лавках було кільканадцять надмірно худих немовлят під доглядом двох жінок у білих халатах.

Незабаром у відрах принесли їжу: досить густий пшоняний куліш. Ми, так звані вихователі, розливали куліш черпаком у кухлики і розносили їх дітям, які жадібно з'їдали свою порцію. Нам наказали не давати дітям більше як по одному кухлику, щоб не зашкодити їм після голодівки. Пізніше ми дізнались, що таку порцію кулешу дітям давали тричі на день. Це було все, що вони діставали.

Немовлятам давали молоко. Няні годували їх з пляшечок.

Коло трьох тижнів ми працювали з дітьми. Скоро довідались, що дітей збирали по залізничних станціях, куди вони або самі добиралися з сіл, або їх кидали на станціях батьки. Нещасних дітей привозили до Харкова, де збірним пунктом був наш поїзд. Перевезенням дітей керували військові, очевидно, з військ НКВД. Їх помічниками були підлітки років шістнадцяти-сімнадцяти, вихованці колонії імени Горького у Куряжі коло Харкова. Ці добре одгодовані і одягнені колишні безпритульники були з дітьми брутальні, кричали на них. Кілька їх було приставлено до нашого поїзда.

Одним з обов'язків вихователів було – водити новоприбулих дітей до лазні, де ми їм допомагали купатися, а їх одежа проходила дезинфекцію. Сьогодні, через сорок п'ять років, я з жахом згадую тих голих дітей – їх опухлі ноги і животи.

У тому поїзді я вперше в житті близько побачила смерть. Діти умирали по-різному. Бувало, сидить дитина, а тоді схилить голівку, і кінець. Інші умирали довго, з передсмертними судоргами. Немовлята тихенько помирали одне за одним.

Ми були прикріплені до певних вагонів і скоро звикли до своїх підопічних. Сумно бувало прийти на чергову зміну і не знайти того чи іншого. Кажуть: "помер". Пригадую двох братів і сестричку, що завжди сиділи обійнявшись. Старший хлопчик усе прохав, щоб їх не розлучили.

Одна дівчинка років восьми збожеволіла. Кричала: "Не ріжте мене, не ріжте!" Її вивели з вагона, в неї були зорові галюцинації. Показуючи пальцем в далечину, дівчинка вигукувала: "Он моя тітонька буряки поле!". Поривалась бігти.

Пригадую хлопчика місяців 10–11, якого звали Коля і який різко виділявся серед решти немовлят. В той час, як всі схудлі до краю немовлята виглядали на одне лице, як мініатюрні старички із зморщеними обличчями, і не мали сил рухатися та кричати, Коля був повненький, рожевий і часто кричав на весь голос та випинався. Коли няні брали його на руки, Коля замовкав, але не посміхався, сидів насуплений. Ми не знали, звідки няні взяли, що хлопчика звати – Коля. Можливо, що до його одежі мати причепила записку з іменем, а може, якась няня так його назвала.

Загадкою було, як цей голубоокий виплеканий хлопчик опинився серед виснажених дітей.

Нам треба було доглядати дітей і день і ніч. Для дітей, що були в кращому стані, ми вдень видумували якісь заняття. Виводили їх з вагона, садовили на землі і розповідали їм щось, розмовляли з ними. Часом я питала дітей, як вони опинились на залізничних станціях. Хтось відповів: "Ми підводою приїхали". Другий сказав: "Мене мати привели". Не пригадую, щоб розповідали якісь подробиці. Бідолахи допитувалися про своїх батьків. Старші діти питали, що з ними буде.

Котрогось дня я принесла папір і кольорові олівці, роздала дітям, щоб писали і малювали, що хочуть. Іронія долі! Кілька дітей написали гасло: "Хай живе Сталін", а навколо літер намалювали вінки з квітів.

Одного дня стався жахливий випадок. Поруч нашого поїзда були товарні поїзди, які звичайно не рухалися. Вдень старшим дітям дозволяли підлазити під поїзд і шукати відлюдного куточка, щоб задовольнити потребу. Раз сталося, що сусідній товарний поїзд раптом зрушив з місця і хлопчикові 12–13 років одрізало обидві ноги.

Якось довелось мені з іншими студентами одвозити малих дітей до тимчасового дитячого будинку, що містився в бараках за містом коло тракторного заводу. Уже стемніло, коли ми трамваєм доїхали до останньої зупинки. Звідти довелось ще добру відстань іти пішки.

Було темно і досить холодно. Йшли по якихось дощечках між пустирями і бараками. Малеча скоро вибилася з сил. Діти плакали й питали: "Тітонько, куди ми йдемо? Куди ви нас ведете?".

А що я їм могла сказати?.. Тягла чотирьох-п'ятирічних дітей за ручки, вони спотикалися, не могли йти. Нарешті завела їх до бараку. Що з ними далі сталося – не знаю.

Згадувати пережите мені дуже боляче. Але про те, що робилось на Україні в 1933 році, – всі повинні знати.

"Наше життя", червень 1978

ЗІ СТАЛІНА БРАЛИ ПРИКЛАД ІНШІ ТИРАНИ

6–7 листопада у Нью-Йорку відбулася конференція "Вимірюючи наслідки Голодомору 80 років потому" за участю відомих дослідників Андре Граціозі, Любомира Луцюка, Френка Сисина, Людмили Гриневич, Володимира В'ятровича, Станіслава Кульчицького, Юрія Шаповала та інших.

"Голодомор став взірцем масового вбивства для інших тоталітарних режимів", – заявила лауреатка Пулітцерівської премії Енн Епплбом на міжнародній науковій конференції в Нью-Йорку. Отже, зі Сталіна, як із "фахівця" народовбивства, брали приклад інші тирани.

"В роки Другої світової війни такими ж методами, як у 1932–1933 роках (ізоляція, повне позбавлення їжі) нацисти знищили мільйони радянських військовополонених, – зазначила Епплбом. – І навіть Голокост на початку нагадував цю методологію – євреїв ізолювали в гетто і залишали вмирати. Потім нацисти визнали цей метод недостатньо ефективним і швидким, тому почали використовувати газові камери". Також авторка відомих книг з історії комуністичного тоталітаризму оголосила, що почала писати книгу про Голодомор.

Енн Епплбом – американська письменниця і журналістка, автор історичних книг "Історія ГУЛАГу", "Залізна завіса: руйнування Східної Європи. 1944–1956 роки". Дружина нинішнього міністра закордонних справ Польщі Радослава Сікорського.

УКРАЇНСЬКА ТРАГЕДІЯ: ГЕНОЦИД ГАЛЬМУЄ НАШ ПОСТУП

А в інтерв'ю "Голосу Америки" старший науковий співробітник відділу історії України 20–30-х рр. XX ст. Інституту історії України НАНУ Людмила Гриневич заявила, що "одним із жахливих наслідків Голодомору стало гальмування процесу формування української політичної нації".

Як відомо, Людмила Гриневич є автором дослідження "Хроніка колективізації та Голодомору в Україні 1927–1933". На її думку, Україна досі відчуває наслідки тих подій.

Гриневич зазначила, що заперечення, що Голодомор був актом геноциду проти українського народу, найімовірніше, є наслідком непоінформованості або політичної заангажованості.

"Держава надто мало сьогодні робить для того, щоб наукові знання популяризувалися, – наголосила історик, додавши, що частина людей не хоче знати факти про Голодомор. – Міфологізоване знання змінити неможливо. Якщо у людини є якісь стереотипи, вона не прагне нового знання, вона просто вірить".

На думку Л.Гриневич, наукові докази того, щодо Голодомор був спробою геноциду населення УРСР, існують, решта – політика. Також історик припустила, що серед людей, які не вважають Голодомор геноцидом, можуть бути нащадки його організаторів.

За останніми соціологічними дослідженнями, майже третина українців – 66 відсотків – вважають Голодомор геноцидом.

На сьогодні Голодомор в Україні 1932–1933 років офіційно визнали геноцидом українського народу і засудили 23 країни світу: Австралія, Андорра, Аргентина, Бразилія, Ватикан, Грузія, Еквадор, Естонія, Іспанія, Італія, Канада, Колумбія, Латвія, Литва, Мексика, Парагвай, Перу, Польща, Словаччина, США, Угорщина, Чехія, Чилі.

За матеріалами ЗМІ

1932–1933. ЖАХІТТЯ ВОЛОДАРЩИНИ

У міському будинку культури Володарки, що на Київщині, минулого тижня презентували виставку Національного музею дослідників Голодомору в Україні: "Голод 1932–33 років. Жахіття Володарщини". Її організував директор Асоціації дослідників Голодоморів України, автор та ініціатор встановлення першого пам'ятника жертвам Голодомору у 1988 році Олександр Ушинський – за сприяння райвідділів культури та освіти, центральної районної бібліотеки.

Презентація відбулася за широкої участі громадськості, школярів місцевих шкіл, гостей із столиці та представників ЗМІ. Молодь з великою зацікавленістю дивилася кадри документального фільму про Голодомор на теренах Володарщини, слухала зворушливі поетичні рядки про страшні події 1932–33 років у виконанні школярів Тарганської школи Голотейчук і Блажківської, проникливу композицію "Аве Марія" у виконанні Наталії Борисової та "Пісню про Матір" на слова Бориса Олійника у виконанні Яни Мельник з Білої Церкви. Перед присутніми виступив О.Ушинський. З посиланнями на архівні документи, представлені на виставці, він наголосив, що страшний голод був спланований більшовицьким режимом для упокорення українського селянства – основи національного духу українства. Головна мета геноциду, який забрав понад 8 млн. життів, – на генетичному рівні викорінити готовність селян до спротиву комуністичним експериментам. Вимирали цілі села, куди згодом завозили ешелони переселенців з Росії для "создания новой общности – советского народа"…

На виставці представлені свідчення очевидців геноциду, листи до рідних за межі України з проханням врятувати від голодної смерті… Унікальна виставка буде тривати до 23 листопада – Дня Всеукраїнської акції "Запали свічку…".

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

P.S. У суботу, 15 листопада, в Музеї Совєтської окупації відбудеться 11-й З'їзд дослідників Голодоморів в Україні.

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

РІК БОНДАРА В ГАРКОВІ

До 1-ї річниці відходу у Вічність художника-графіка Валєра Бондара

З 30 жовтня освяченням Хреста на могилі, двома виставками і вечором пам'яті в Харківському літмузеї почали відзначати перший "Рік Бондара в Гаркові". Бо як без пафоса висловився письменник, один із палких шанувальників і друзів митця Андрій Кокотюха: "Бондар і сьогодні живіше всіх живих".

Начерк афіші зроблений Валером Бондарем за крок перед останньою зупинкою його життєвого маршруту. Він любив повторювати: "Для того, щоб розібратися, треба доїхати до останньої зупинки". Наскільки оцінки сучасників і нащадків збігатимуться із тим, що хотів передати митець і що він реально передав своїми творами, значною мірою залежить від співмірності культурних кодів самого автора і глядачів, хоч із часом ці стосунки можуть істотно змінюватись. Принаймні Валєр Бондар із притаманною йому передбачливістю, без "ложной скромности" і з природною самоіронією сподівався, що з часом, коли земляки стануть освіченішими і доростуть до розуміння справжнього мистецтва, його графіка і живопис будуть їм до смаку і охоти.

Сьогодні ж, хто знав Валєра Бондара, і в автопортреті, і в назві виставки одразу впізнають голос та інтонацію його фірмових висловів: "приємно поговорити з розумною людиною" (дивлячись у дзеркало) і "дурному несумно і самому". Адреса, вирізана з конверта листа до нього "Федорівська,10", означає вічне перебування душі Бондара на святій Холодній горі Харкова, де він виріс і був щасливим. Місце "без стелі", його центр Всесвіту і гармонії з самим собою – хата на Холодній горі, в якій пройшло дитинство, юність, де він сформувався як особистість. З нею ж він ототожнював свій Гарків, про який теж любив повторювати, що під товстим шаром намулу, накопиченого століттями: хохломанським пристосуванством, страхами і примітивністю, в ньому приховується чисте джерело українського Духу, котрий виприє і гейзером проб'ється крізь намул історії". Це часто повторював Валєр Бондар, і ця його думка-переконання наскрізним мотивом проходила крізь творчість, втілювалася вибухами рвучких, з'єднаних угорі вертикалей, або ж експресивними лазуровими штрихами проходила по чорних контурах його графічних образних ідей. Власне, ця вертикаль духовного прориву в життєвому повітрі та національній самосвідомості є образно-стильовим мейнстрімом його графіки і живопису.

Валєр Бондар народився, як він стверджував, 28 грудня 1955 року, але у свідоцтві про народження стоїть 1 січня 1956 року.

Треба сказати, що до днів народження Валєр ставився дуже відповідально. У його в записниках різних років постійно повторюються дати народження рідних і друзів. Він любив сам вітати і любив, коли про нього не забували. Його народження від реальної появи на світ до формального визнання було зазвичай протягуванням свята, на яке мали би усі встигнути, кого він любив. Думаю, що ці два плани його буття – реального і формального (по паспорту) народження відбилися на способі його життя.

Справжньою реальністю був духовний світ і творчість (від 28 грудня). У цей світ він нікого ніколи не впускав. Про нього можна тільки здогадуватися, дивлячись на його картини. Це світ, що не минає, світ абсолютного минулого або Вічності. Його ставлення до цього плану буття було дуже серйозним.

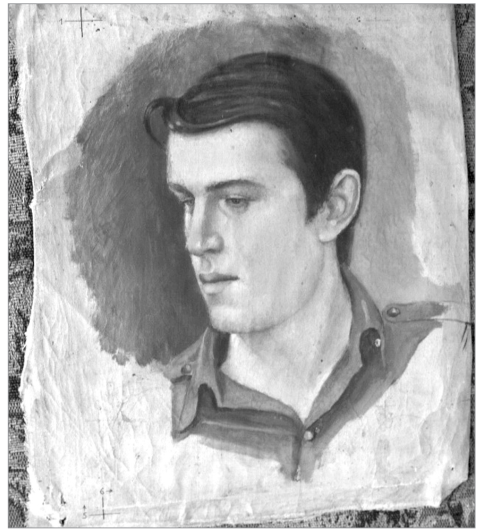
І формальна чи навіть карнавальна реальність від першого дня Нового року. У цьому зовнішньому світі Валєр по життю був актором або, як сам себе називав, "комедіантом". Він розважав сам себе на очах у вдячної публіки. А публікою для нього були всі, починаючи від сусідів з Федорівської на Холодній горі, і закінчуючи районом Харкова Салтівкою. "Салтиковка – окаянний край" (Бондар), а саме перехрестя підрадянських вулиць Блюхера і Тракторобудівників – з цього місця земної прикутості він власне і повернувся до буття своєї душі або Вічності. Звільнившись від праху формальностей.

Народився Валєр не в індустріальному Харкові, а у мальовничому містечку на Дністрі Мельниці-Подільській, у домі його діда, художника Миколи Івановича Бондаря. Тут він формувався як особистість. Дід був його вихователем і першим учителем малюнку і графіки. Бо сам закінчив Харківський Художньопромисловий інститут 1933 року (майстерня Миколи Бурачека) Про якість цього виховання можна судити із спогадів про Миколу Івановича його співкамерника у радянській в'язниці, поета, члена ОУН Михайла Іванченка: "Не пам'ятаю, з чого почалася наша розмова, але ми відразу заприязнилися. Він дав мені місце поруч. Художник Микола Бондар говорив тихим приємним голосом. Худий, з оброслими сивою щетиною запалими щоками, поцікавився моїм вироком. Я показав на пальцях: десять. І спонтанно, як давньому знайомому, прочитав кілька своїх строф з вірша про Сталіна. Він прояснів. І розповів про себе. Закінчив художній інститут. Його літографічні портрети Лесі Українки та Котляревського відомі всій Україні. При окупації заходився відроджувати культуру української нації. При тім суттєво наголосив: – Перефразовуючи Леніна, треба нарешті сказати: єсть така нація! Нині забита, затуркана і доброзичлива однаково до всіх. Лише за себе не дбає. Насамперед турбується, аби нічим не скривдити своїх квартирантів...

За окупації Микола Бондар редагував "Золотоношські вісті" і разом з тим був районним провідником ОУН. Коли гестапо розпочало погром організації, він потаємно перебрався до Тернополя. Там його і застали радянські війська. Став працювати художником обласної газети, не пориваючи підпільних зв'язків з ОУН. Так потрапив до лап МГБ. Вимотували йому душу у в'язницях Тернополя, Києва і Полтави. Військовий трибунал засудив Бондара до розстрілу. Перед тим на допиті, аби переконатися в його талановитості, слідчий приніс олійні фарби. Художник намалював його портрет. Тому згодом слідчий власноручно написав прохання про пом'якшення того вироку. Художник довго сидів у камері смертників. Зрештою Москва замінила йому вишку на десятку.

Всебічно обдарований, досконалий творець, фанатично залюблений у мистецтво, Микола Бондар без утоми розповідав про нього. До нього дослухалися всі. Але найбільш уважним захопленим слухачем був я. Адже сам змалку марив малярством.. Тихої вдачі інтелігент Микола Бондар почав читати єдиному учневі лекції. На твердій підлозі ми відлежували боки. Сусіди розмовляли пошепки, щоб не заважати вчителеві. З його розповідей в моїй уяві поставали живими Леонардо да Вінчі, Рафаель, Мікельанжело, Тіціан. Виринали їхні картини, фрески, статуї у храмах Риму, Венеції та Флоренції. Барвисте велелюддя Відродження проходило як на екрані. Я запам'ятовував, якими засобами і способами писав той чи інший митець. Потім вникав у техніку та технологію сучасного малярства. І став сам почуватися художником. Теоретичний курс лекцій за гратами відкрив мені творчий світ. Збігав час, легше сприймалася неволя..." (*Михайло Іванченко. Лекції за гратами.// Український засів. Грудень 1992 – січень 1993*).

От звідки були феноменальні знання історії світового мистецтва у його онука Валєра, якого можна було серед ночі розбудити і він відповів би на будь-яке запитання, – хоч про техніку виконання "Поцілунку Юди" Джотто, хоч про Бердслея чи Енді Уорхола, не говорячи вже про українське мистецтво. Крім того, від діда дісталась Валєру здатність ставитися до повсякдення і побуту як до можливості доповнення їх літературними сюжетами, різноманітними містифікаціями. Дід, наприклад, навчив онука робити стильні конверти з мальованими марками і штемпелями. Валєр їхав до Кам'янця, відправляв з пошти дідові послання з Бейкер-стріт від Шерлока Холмса. А той так само відповідав йому від імені Ватсона… У 8 класі, між іншим, Валєра визнали кращим філателістом Харківської області. А ще у дитинстві він показував лялькові вистави – казки для кріликів і курчат, на які збиралася дітвора із сусідських вулиць.

Він напам'ять знав безліч українських казок, "Синю книжечку" Стефаника, багато новел Григора Тютюнника, всього Швейка і звичайно Ільфа з Петровим. Його український народно-пісенний репертуар був нескінченним. Крім того, він блискуче знав і сучасну світову рок-музику, культуру бітників, кінематограф. Сценарії Бергмана, Тарковського, Трюффо, Антоніоні міг показувати в "лицях" годинами, як і давати оцінки зовнішності, гри, одягу своїх улюблених акторок Ані Жирардо, Краудії Кардінале, Моніки Вітті чи Софії Лорен… Із однолітками з DDR та Польщі обмінювався листівками культових західних акторів. Але, здається, із найбільшим трепетом і увагою він ставився до книги. Для багатьох, хто вчився у радянські часи, у тому числі, і філологів, як я, імена Кафки, Джойса, Пруста були невідомі. Але не для Валєра, який у 1978 році закінчив архітектурний факультет Харківського інституту комунального господарства. Підробляючи по ночах пожежником ("бійцем вогненного фронту" – Бондар), він витрачав усі гроші на пошук потрібних для власної самоосвіти книг. І читав Ніцше, Шопенгауера – німецькою, словники модерного західноєвропейського мистецтва – польською… Альбоми Дюрера, Брейгеля, Клімта і багатьох митців виписував з країн – радянських сателітів. У спілкуванні з великим формувався його духовний світ. Наприклад, у щоденнику 2 грудня 1978 року він записує:

"Приємне почуття від поетичного світу Ясунарі Кавабата посилюється від того, що сьогодні випав перший сніг. Білий, сірий, чорний. Три кольори і мільйон. Згадаймо країну снігу. Наша хатина потонула у сніговій тиші. "La Кавабата". Дуже нагадує відому гравюру Кейосі Сайто. Такі дні бувають всього декілька раз на зиму. Потім буде кілкий холодний сніг, буде поезія, але іншого напрямку.

А поки що поспішаймо! Набирайся натхнення. Таке треба пам'ятати. Митець починається тоді, коли людина, щоб передати свої почуття іншим, викликає в собі вже колись відчуте. Коли ж не спроможне відчути – не лицемір.

Навкруги проста і ясна краса Така, що не потребує затасканих термінів "лунає", "торжественна" і.т.п. Яке щастя сприймати її душею. Повільно, з усіх боків, через мозок, кожний нерв, знову через серце і приходить до одного висновку. Це істина. Багатогранна істина – природа постала в одній з найкращих своїх форм. Її треба слухати. Треба вдивлятись в цей старий паркан під снігом. Треба бути гурманом.

Старий паркан під снігом.
Подібно це до Сайто.
У тиші сніговій хатина потонула.

Крім діда, Миколи Івановича Бондара, на становлення ідеологічних переконань Валера вплинув його стрийко Ігор, колишній політв'язень, якого "товаріщі менти" убили через місяць по операції "Чорновіл" – у березні 1999 року. Про нього Михайло Ратушний на похороні сказав: "Ми всі, молоді націоналісти, пройшли у Києві через кочегарку Ігора Бондара". За його життєвою концеп-

цією, як він писав Валєру у листах, треба кожному гідному своєї нації українцеві створювати свій християнський національно-творчий світ і залучати в нього духовно близьких особистостей.

В цьому плані невипадковим вважаю враження від зустрічі з Валєром та його друзями у Харкові 1990 року Дарії Рихтицької, письменниці, учениці Євгена Маланюка, мешканки Детройту: "Я приголомшена прекрасними спогадами з моїми земляками – Господи, які ви глибинні у спілкуванні з людьми, які ви гуманні, – правдиво християнські у підході до ближніх, які ви ніжно-теплі у звичайних проблемах будня, як багато аристократизму духа заховано у кожній пелюстці вашої багатогранної душі…І при тім, які ви без компромісової у відношенні до ворога! (…) Ви лицарі, але не абсурду, як колись називали опортуністи у 30-х роках націоналістів-бандеровців. Ви лицарі реального світу, люди широкого формату з умінням справжньої самопосвяти для добра свого народу! Як нам з діаспори далеко до Вас…"

У цьому ж листі письменниця пише про своє сприйняття картин Бондара, їхню художню вартість: " Не можу, не в силі перестати любуватись Вашими картинами, часами здається, що це сон, бо я їх маю коло себе. (...) Буду промишляти, яким способом показати їх цим людям, що мають відношення до справжнього мистецтва і зуміють належно оцінити Ваші картини.

Що ж можна добавити крім любові ще до оцінки Ваших картин чи шкіців (вони також викінчені). Я не мистецтвознавець, але доволі бачила образотворчих виставок, обзнайомлена з історією живопису, і ще маю глибше відношення саме чомусь до графіки.

Такого Володимира Великого я ще не бачила і не думаю, щоб якість навіть талановитий дуже митець створив сильніший твір за Вашого. Ці загострені лінії, оце подиву гідне чітке прецизійне схоплення цілості – сукупності в один грандіозний триумер, який видніє у обличчі володаря великої Держави – Володимира Великого дає насолоду глядачеві побачити не тільки одного князя Руси – а очима Володимира глядить ціла епоха."

"Маестро Бондар" – зверталась до Валєра п.Слава Стецько, яка із великим пієтетом ставилася до його творчої манери, доручивши йому оформлення Першого збору Конгресу, що відбувався у палаці "Україна" в липні 1993 року.

Останні двадцять років творчої біографії Валєра Бондара пройшла Літмузеї. З ним напевно відійшла у Вічність епоха виставкових афіш живими фарбами і стилізованими в українській манері персональними шрифтами. Будучи фа-

натом паперу, "гуттенбергівською людиною", він так і не змирився з бумом комп'ютерних технологій. Так чи інакше, але ні технічними засобами, ні живим копіюванням неможливо відтворити його коронну і безмежну за змістами лінію.

З легендарної літмузейної майстерні-підвалу Бондара, під високим градусом творчої напруги, виходило збагаченим "бандерізмами" літпокоління "Червоної Фіри" на чолі з Сергієм Жаданом та їхніми побратимами зі Львова та Києва. Що казати, вищою мірою драматичний у творах, сірі музейні будні комедіант Бондар вмів перетворити на незабутні веселі байки із рок-н-рол мюзік і хепі-ендами…

Валєр сам називав свій художній метод експресивним реалізмом. Розуміючи під ним не видимість, а смисли і стани просторових і часових речей під її сподом. Експресивність – засіб образного вираження цих смислів і станів.

Він все життя балансував між дисонансами і гармонією. Йшов по линві, переживаючи натхненні підйоми і не менш натхненні падіння. Світ сприймав як Заратустра, між "неможливістю" і "все можливо". Був категоричним противником поняття "стеля". І де тільки можливо, передусім у творчості її протикав. Бо стеля для нього була мостом між земним буттям і Вічністю. Невипадково, одні з останніх циклів його робіт називались "Праведники" і "Мости", в яких він проектував реальність на Слово молитви.

Ольга РІЗНИЧЕНКО,
м. Харків

 ПРАВДА КЛИЧЕ!

"ЦАР НЕ ПРИХОВУВАВ СВОЄЇ НЕНАВИСТІ ДО УКРАЇНЦІВ"

На Харківщині за особистої підтримки Путіна урочисто відкрили пам'ятник імператору Олександру ІІІ.

Цар не приховував своєї ненависті до українців, був ярим антисемітом, забороняв картини Рєпіна і Ге, цензурував Толстого і Достоєвського та зробив усе можливе, щоб поховати демократичні реформи свого батька.

У своїх мемуарах Петро Кропоткін пише, що вже наприкінці 1860-х спадкоємець престолу Олександр сповна проявляв свій норов. Одного разу офіцери, яких відправили в США замовити рушниці для російської армії, привезли зброю, що не влаштувала цесаревича. Тоді майбутній імператор вельми грубо повівся з одним із гвардійців, на що той насмілився гідно йому відповісти. Великий князь не очікував такої реакції і облаяв офіцера останніми словами. Чоловік одразу пішов геть, а через деякий час прислав Олександру листа, в якому вимагав вибачень.

Ображений офіцер попереджав: якщо через добу цього не станеться, то від безчестя він застрелиться. "Я бачив його, – свідчить Кропоткін, – у мого близького друга в той день, коли він щохвилини чекав на вибачення. На другий день його вже не було в живих". Коли батько спадкоємця, імператор Олександр ІІ, дізнався про цей випадок, він сильно розгнівався. Олександр ІІ наказав сину йти за труною загиблого офіцера до самої могили. Але, як згадують сучасники, той вже тоді настільки звик до лестощів, що не міг зрозуміти мотиву трагічної загибелі, яка зовсім не стала для нього потрясінням.

Після вбивства батька постійне очікування небезпеки розвинуло у царя крайню форму недовіри до людей. Якось охоронець, що палив цигарку, став ховати її за спину, коли несподівано побачив імператора. Олександр ІІІ подумав, що той приховує зброю. Не вагаючись, імператор убив охоронця, яким виявився барон Рейтерн, родич міністра фінансів.

Мемуаристи визнають, що передостанній Романов був не так жорстоким, як мав, як пишуть сучасники, "нравственную глухоту". Він справді вважав себе набожною людиною, відвідував всі богослужіння, але Церква була йому потрібна в тому числі й заради зміцнення влади.

Коли київський митрополит Філофей у своєму зверненні до імператора докоряв тому, що російський самодержець дуже далекий від народу, Олександр ІІІ запропонував перевірити владиці свої розумові здібності.

Цар у своїй гордині ніколи не витримував і не зносив критики. Власне, сама історія в Бірках, що трапилася 125 років тому, є яскравим прикладом його ставлення до людей. Нагадаємо, що Вітте заборонив імператорському поїзду рухатися Південно-Західними залізницями із надмірною швидкістю. Утім, за словами профільного міністра Посьєта, імператор на це відповів: "На вашій дорозі не можна їхати швидко просто тому, що ваша дорога – жидівська!".

За своїми переконаннями Олександр ІІІ був запеклим антисемітом та великодержавним шовіністом. Тільки у 1891 році із Москви було виселено близько 17 тисяч єврейських ремісників, яким забороняли селитися у столиці.

Повертаючись до Спасова Скита, де сьогодні встановили двотонний пам'ятник, зазначу, що імператор особисто був причиною катастрофи і смерті 21 особи. Саме тому у цій історії не було жодного покараного! Ціна 21 життя – лише кілька почесних відставок та цинічне "свято чудесного порятунку імператорської сім'ї", яке тривало декілька днів. У церквах тоді служили подячні молебні, вихованців навчальних закладів було звільнено від навчань, натовп людей вийшов на вулиці на урочисту процесію на чолі з імператором та його сім'єю. Жодної власної провини Олександр ІІІ не відчував.

Також варто почитати скупі примітки на полях імператорського щоденника. Тут він взагалі не підбирав епітетів. Слова "негідник" чи "мерзотник" для своїх недругів свідчили, що вони були для нього не душами, що заблукали, а справжніми ворогами.

Він часто замислювався над тим, щоб повернути закріпачення селян, зробив університетську контрреформу, за якою ректори та декани призначалася міністерством, а на питання про можливу Конституцію відповідав у своєму дусі: "Чтоб русский царь присягал каким-то скотам?" Разом з Костянтином Победоносцевим Олександр ІІІ наближав крах імперії своїми безглуздими вчинками також у галузі культури. Згадаємо хоча б той факт, що імператор спочатку забороняв "Крейцерову сонату" Толстого. За читання чи розповсюдження книг "Сповідь" та "В чому моя віра" жорстоко переслідували. VI том Лєскова "Мелочи архиерейской жизни" цензура визнала "дерзким памфлетом на церковное управление в России и на растленные нравы низшего духовенства".

Не виставлялися картини Ґе і Рєпіна. Заборонено було друкувати уривок про старця Зосиму із роману Федора Достоєвського "Брати Карамазови".

Фраза "самый развращенный богач устыдится богатства своего перед бедным" була визнана шкідливою для режиму "несогласною с существующими порядками государственной и общественной жизни".

Олександр ІІІ уславився реакцією і переслідуванням інакодумців, обмеженням університетської автономії, посиленням цензурного тиску, прагненням зменшити роль земств, придушенням національного руху, спробами перевести литовську мову на кирилицю. Порівняно з ним наступний Романов – канонізований Микола Кривавий – дійсно може вважатися "дарителем свобод".

Як на мене, достатньо було б навіть відомих фактів, щоб заборонити встановлювати в Україні монументальний пам'ятник Олександру ІІІ, за часи правління якого діяли Емський указ та Валуєвський циркуляр. Саме він у 1884 році наклав табу на українські театральні вистави в усіх "малоросійських губерніях".

Це Олександр ІІІ у 1888 році видав указ про заборону вживання української мови в офіційних установах і хрещення українськими іменами. При ньому 1889 року у Києві на археологічному з'їзді дозволено було читати реферати всіма мовами, крім української, а через три роки офіційно заборонили перекладати книжки з російської на українську.

Тому, коли голова правління московського фонду "Відродження культурної спадщини" Алєксандр Панін говорить (цитую) "Володимир Володимирович цю ідею підтримав, дав свої президентські вказівки РЖД, щоб нам була надана підтримка і допомога в доставці пам'ятника на територію України", то інакше, як історичною провокацією, це назвати не можна.

В регіоні, де майже десятиліття не встановлюють уже виготовлений пам'ятник Мазепі, урочисте вшанування імператора, який нищив все українське, виглядає як знущання.

Можливо, комусь дуже хочеться бути губернією у складі Російської імперії, чи незабаром нам слід чекати чергової історичної сесії міськради з ушанування 400-річчя дому Романових?

Володимир ЧИСТИЛІН
м. Харків
ІП

НАША СЛАВА НЕ ВМРЕ, НЕ ПОЛЯЖЕ

У ЛЕБЕДИНІ ПОСТАВ ПАМ'ЯТНИК КОЗАКАМ-МАЗЕПИНЦЯМ

Борис ТКАЧЕНКО

Того недільного дня небо подарувало місту оберемки тепла і сонця. Дощі, що лили тижнями, якось відразу вщухли, а сонечко розігнало хмари і осушило стежки-дороги. Наче покликало міщан: ідіть, люди добрі, ідіть, поклоніться своїм лицарям, які ще 300 років тому стали грудьми проти ворожої Московії, боронячи вольності козацькі, боронячи рідну землю від орди азійської.

І люди йшли гуртами, сім'ями, ішла молодь, ішли жінки та чоловіки поважних літ і, зрештою, злилися в хвилююче людське море. Те море оточило новозбудований пам'ятник українським козакам-мазепинцям, які не скорилися царю-розпинателю Петру і були закатовані ним у Лебедині восени 1708 року.

Пам'ятник – це висока могила із сірогранітним хрестом у маківці. Лебединці спорудили її в міському сквері поряд із пам'ятником жертвам Голодомору-геноциду 1932–1933 років. Недаремно багато хто називає той сквер сквером Печалі. А печаль була справді величезною. Близько 900 козаків тоді були закатовані страшними тортурами. Спочатку ламали руки, потім ноги, здирали паси шкіри на спині, здирали шкіру з рук та ніг, виривали язики, четвертували. Багатьом кара була за приписом московського "Уложення" в три етапи. Перший – "батожьем", другий – "батожьем с пристрастием до полусмерти". А далі – розпеченою шиною-залізом "водимым с тихостию или медленностию по телам человеческим". А вже потім четвертували чи рубали голови.

Катів бісило те, що не почули від козаків ні вимолювань пощади, ні болючих криків від тортур. Були лише зубовний скреґіт, здавлений стогін і колюче презирство в очах. Саме так розповідали лебединці старшого покоління. Насолодився тоді кат Петро із своїм пахолком Меншиковим козацькою кров'ю вволю, навтішався розправою, як сам хотів. Відрубані частини тіл козацьких були залишені собакам, а трупи вивезені за місто у глинища. Місцина та згодом була названа "Кладовищем гетьманців".

Катівська лють Петра була безмежною. Ще й тепер серед лебединців можна почути оповідку, що, крім прихильників гетьмана Івана Степановича Мазепи, Петро стратив ще й гурт дітвори. Вони, бачите, поробили дерев'яні шаблі і бавилися "у війну". Поділився гурт на "москалів" і "козаків" і ну розмахувати шаблями. Ото московські стрільці оточили "козаків" та й порубали їх разом з полоненими. Не в одної матері тоді запеклося серце, не одна вдова тоді проклинала царя-розпинателя і весь його рід-виводок до сьомого коліна.

Незважаючи на те, що чуже нам телебачення тричі на день показує "героїку" сифілісного здичавілого царя-азіята, все одно ми віримо не йому, а Шевченкові – "Це той Перший, що розпинав нашу Україну..." А хіба це не здичавіння, коли цар власноруч відрубує голову коханці, а тоді хапає той обрубок за волосся, цілує в уста і, під несамовитий регіт свого гнилозуб'я, кидає його у юрбу витріщак. Воістину – дикунство. Тож хай як не натужується Москва вихваляти царя, бо він, мовляв, прорубав кудись вікно, що він, побудував нову столицю... Ну й де те вікно? Вікна не сусідською кровію прорубують, а домовленостями. Столиці на ґрунті патріотизму і добра будують, а не на кістках поневолених народів.

Так і упокоїлись тоді оборонці волі України не тільки без церковної відправи, а ще й з прокляттям патріаршим, який проміняв християнську правду на політичну олжу. Незважаючи на те, що гетьман Мазепа побудував і оздобив десятки церков, що оживив діяльність монастирів, що відродив в Україні науку і заклав підвалини Конституції, московська церква піддала Великого Християнина анафемі.

Чорний віск із чорних свічок возливали московські попи на образ Мазепи під час чорної служби в Глухівському соборі. Ім'я Мазепи було затавроване чорнотою московських поневолювачів, а разом із ним затаврували і його прибічників, які стали за волю України.

Аж ген пізніше, за царювання цариці Єлизавети, як в Україні почало відроджуватися козацтво, на кладовищі гетьманців, у пам'ять полеглих оборонців України, лебединці насипали високу могилу. Щорічно на Великдень, на Покрову та в Мироносну неділю священики читали біля могили акафіста за убієнних. Так тривало 150 літ. У роки української революції 1917–1920 років могила була символом єднання краян на боротьбу за Українську державу. А в совєтські часи влада ще дужче затаврувала ім'я Мазепи та його прибічників: зрадники, сепаратисти, людиноненависники. І причислила їх до своїх найзапекліших ворогів. А коли так, то й могилу знищили. По ній міськрада вирізала нову вулицю. Назвали ту вулицю – Погранична. А могилу, як перешкоду для транспорту, "правнуки погані" забрали на висипку хатніх фундаментів.

Тільки 1991 року районна організація Руху порушила питання про відновлення могили. І враз "вийшли з окопів" вороги нашої державності. Через власну пресу вони закричали: не було там ніякої могили, далі – не було там ніяких козаків. Потім поступилися і заволали інакшої: могила була не там і в ній не герої, а зрадники. Зрештою, перемогла правда, і силами Сумського козацтва та патріотичних громадян Лебедина символічна могила була насипана знов. А на ній козаки поставили різьблений хрест. 1995 року завдяки голові райдержадміністрації Максиму Борисовичу Ткаченку та пожертвам жителів Лебедина, замість дерев'яного, в кар'єрах Херсонщини був виготовлений сірогранітний хрест. Та відразу встановити його не вдалося. Розпочалось нове гоніння українства, демократично налаштоване керівництво було звільнене з посад.

Бізнесові структури, які б могли фінансово допомогти у реконструкції могили, од такої політичної акції відмовились. І лише цьогоріч завдяки наполяганням очільника Слобідського козацтва в Лебедині генерал-майора Михайла Митрофановича Безуглого, було вирішено – крім існуючої могили встановити гетьманцям ще й пам'ятник. Лебединська міська Рада (голова Анатолій Григорович Троян) виділила місце у велелюдному сквері. Пам'ятник постав -– на видноті, справді величний. Головне, що на нього держава не затратила ні копійки. Він споруджений на людські пожертви та на кошти приватного підприємця Валерія Григоровича Чалого. До речі, він фінансував не тільки спорудження цього пам'ятника, а й побудову дивовижної краси каплиці, що постала на в'їзді в Лебедин.

Освячення і відкриття пам'ятника було урочисте. Відправу вели три священики лебединських церков, молодіжні колективи співали козацьких пісень, оркестр вигравав козацькі марші. І, як клятва, прозвучали слова ведучого:

Так і ми, славних предків онуки,
Як бувало на Січі отій,
Своє серце і розум, і руки
Віддамо Батьківщині своїй.

Розпочалось і завершилось дійство Славнем України. Люди ще довго не полишали сквер. Охочі юрмились біля казанів з козацькою кашею. Лунали українські народні пісні. Лунала "Червона калина", гурти співали "Ще не вмерла Україна..." Справді: і не вмерла, і не вмре.

На світлинах: під час урочистостей з нагоди відкриття в Лебедині пам'ятника козакам-мазепинцям, по-звірячому закатованим московським царем.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

ЮВІЛЕЙНА ФОТОВИСТАВКА ГАЗЕТИ

XV фотовиставка газети "День" відкрилась в галереї Лаври. 290 майстрів з усієї України презентували на популярний фотоконкурс майже 3 тисячі непересічних робіт, але лише 350 світлин потрапили, за присудом прискіпливого журі, до фіналу. Саме їх і мали змогу оцінити вже, власне, відвідувачі виставки. В день відкриття серед поціновувачів фотомистецтва можна було поспілкуватися з відомими особистостями нашої держави, серед яких були, зокрема, перший голова СБУ Євген Марчук, економіст Богдан Гаврилишин, дипломати Валентин Наливайченко та Олександр Чалий, науковець Володимир Семиноженко й бізнесмен Віталій Гайдук, відомі вчені Петро Кралюк й Ігор Коцан, політологи Олександр Палій, Ігор Когут, Михайло Бесараб, велика група діячів мистецтва та масмедіа.

Порівняно з попередніми виставками ювілейна вирізняється різноманітністю жанрів. На ювілейній XV фотовиставці газети "День" дуже багато робіт, які мають високу художню цінність, як фотознімки, зроблені на дуже високому технічному й художньому рівнях. Глядачі мають змогу побачити яскраву суміш репортерської та професійної роботи з художньою. На відміну від попередніх виставок політика відійшла на задній план, а на передній повернулося реальне життя людини з її щоденними турботами й переживаннями. Палітра мозаїки робіт виставки напрочуд добра та проукраїнська… Обличчя людей, попри те, що не все гаразд в їхньому житті, випромінюють оптимізм, надію та віру в нашу країну – її європейське майбутнє. Світлини сповнені життя, енергії, прагнення рухатися вперед.

Ювілейна фотовиставка представляє різноманітність країни, яка нас всіх об'єднує. Саме завдяки таким фото ми дізнаємось набагато більше про свою країну та можемо побачити Україну такою, якою вона є насправді: і кольоровою, і чорно-білою…

А приз призів – "Золотий День" цього року здобула Наталія Кравчук за свій фоторепортаж із Ялти під назвою "YES". Всі читачі пам'ятають її сенсаційний знімок з рукостисканням Луценка з Кучмою.

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

На світлині: гран-прі конкурсу отримав Євген Малолєтка, м. Київ. Робота «Портрет на тлі гір».

СЛУЖУ УКРАЇНІ!

ОБОВ'ЯЗОК: ЗАХИЩАТИ РУБЕЖІ РІДНОЇ ЗЕМЛІ

Добігав до кінця дев'яносто перший рік, велика нація за велінням долі отримала свободу. На світовій мапі з'явилась нова незалежна держава – Україна, з моменту проголошення якої постала нагальна необхідність формування Збройних сил. Тисячі офіцерів рядянської армії зголосились продовжити службу у війську Української держави. Почались розмови про грандіозні реформи, будувались великі плани… Однією з найскладніших проблем незалежної України стала розбудова і охорона державного кордону.

Державний кордон завжди виступав найважливішим політичним та правовим інститутом будь-якої країни, тому що надійність його охорони позначається на збереженню цілісності території, розвитку економіки, рівні життя населення. Так, 30 серпня 1991 року під тиском громадськості і патріотично-налаштованих політичних сил на чолі з народним Рухом України видано Указ Президії Верховної Ради України "Про підпорядкування Україні Прикордонних військ, що дислокуються на її території", за яким переводились "у відання Україні всі дисльоковані на території республіки військові частини прикордонних військ СРСР та їхні органи управління з озброєнням і матеріально-технічною базою". 4 листопада 1991 року прийнято Закони України "Про Державний кордон України", "Про Прикордонні війська України" та "Про національну Гвардію України". Від самого початку гвардійці і прикордонники були нерозривно поєднанні завданнями по захисту національних інтересів, і від початку старий партійний апарат червоних директорів, що взяв у свої руки керівництво державою, розумів – патріотично налаштовані війська їм не потрібні. Для них було байдуже, яку державу розграбовувати РФ чи Самостійну Україну. В другій можливостей було більше, а контролю менше. Вони побачили в прийдешніх змінах не шлях до створення могутньої Незалежної Української Держави, а чудову можливість особистого збагачення. Відповідно до зазначеної мети і формувалась подальша політика так званої правлячої "еліти".

З перших днів Прикордонні Війська, Національна Гвардія і взагалі Збройні Сили України відчували катастрофічне недофінансування. Загрози існування молодої держави зростали, а фінансове забезпечення зменшувалось (затверджені в держбюджеті України асигнування забезпечили у 1992 р. 40 відсотків від загальних найскромніших потреб, а у 1993 р. – лише 20,1 відсотка фактичних потреб військ).

Тим часом ситуація на державному кордоні загострюється. 20 листопада 1991 року від уряду Румунії прозвучала заява про те, що "прагнення розвивати взаємовигідні зв'язки не передбачає визнання включення в нову незалежну державу Північної Буковини, краю Ґерца, краю Хотин і уїздів півдня Бессарабії, котрі були анексовані СРСР і включені потім в територію України на основі пакту Рібентропа-Молотова". А державний секретар румунського Міністерства закордонних справ з приводу о. Зміїний заявив, що "Румунія ще 1991 року викладала керівництву СРСР свої міркування про те, що він перейшов у володіння СРСР в результаті нав'язаного протоколу".

Одночасно на україно-молдовській ділянці кордону зростає напруження, викликане назріванням конфлікту в Придністров'ї. Особливе незадоволення мешканців Придністров'я (основна частина яких українці і росіяни) викликало прийняття Верховною Радою Молдови Закону про молдовське громадянство та оголошення румунського національного гімну – гімном Молдови, а румунської мови – державною. Першого грудня 1991 року проходять президентські вибори і референдум про незалежність Придністров'я від Молдови. Молдова натомість визнає їх неконституційними. З цього часу в конфлікт активно втручається 14-а російська армія, розміщена в Придністров'ї. Вона є найпотужнішою у військовому відношенні із сил конфлікту і виступає на боці ПМР. За допомогою 14-ї російської армії придністровська влада здійснює т.зв. "повзучий путч", витісняючи з лівого берегу Дністра владу центру. 28 березня 1992 року на території Молдови запроваджується надзвичайний стан. Починається збройна боротьба.

Весь цей час провокаційним діям на кордоні зі сторони румуно-молдавських та придністровсько-російських збройних формувань протистоять українські Прикордонні війська і Національна Гвардія. Починається бойовий шлях нового Українського війська. Умови несення служби надзвичайно важкі. Часто війська залишаються без поточного фінансування й постачання, без будь-яких резервів, що не дозволяє в повному обсязі використовувати в охороні кордону автотранспорт, авіацію, Морську охорону та ін. У 1993 р. Румунія в односторонньому порядку денонсовує договір від 1961 р. і починає надсилати Україні ноти про вимогу нового обговорення проблеми кордонів. Українсько-румунські прикордонні проблеми близькі до збройного протистояння. Румунія починає зосереджувати на спільному кордоні війська.

Використовуючи загострення відносин між Україною і Румунією, в Криму "браття"-росіяни, які постійно мають до нас нездоровий імперіалістичний інтерес, за допомогою спецслужб та вірної їм частини Чорноморського флоту починають справжню холодну війну. Кінцевою метою її є відокремлення Кримського півострова від України. Провокації стають дедалі агресивніші, доходить до збройних сутичок. У вересні 1993 року відбувається сутичка між українськими піхотинцями й російською береговою охороною. Роздратовані постійними агресивними діями російських військових, українці атакували танковий підрозділ берегової охорони, троє росіян отримують поранення. Конфлікт довкола Криму набуває максимальної ескалації в 1994 році.

Молода Українська держава перебуває за крок до війни. На захист цілісності її території та конституційного ладу від спроби змінити їх насильницьким шляхом стають Прикордонні війська і Національна Гвардія.

Особовий склад цих основних підрозділів, що локалізували конфлікт, зробив неможливе – у надзвичайно несприятливих умовах, практично без коштів, вони пам'ятали про високий обов'язок перед народом та Батьківщиною і не тільки зуміли зберегти боєздатність, але й продовжували належним чином виконувати службові обов'язки, захистивши незалежність України.

Олігархічно-кланова буржуазія, що складалась із колишніх червоних директорів та відверто кримінальних, злочинних елементів, з часом узурпувала владу в Україні. Тим, хто жив за ідеалами комуністичної партії, прославляючи Маркса і Леніна вдень та розкрадаючи "соціалістичне майно" вночі, як і тим, хто формував свій світогляд на зонах по "воровским понятиям", – чужа українська мова, культура, правдива історія нашого краю. Для них Україна ніколи не була і не буде домом. Ці люди не пов'язують майбутнє своїх дітей з нашою землею. Для нас дорогі батьки, дорогі діти, близькі, родичі, але всі уявлення про любов до них поєднані в одному слові – Україна. Для них – це лише ресурс, по закінченню якого можна буде спокійно перебратися до Лондона, Парижу чи Нью-Йорка. Тому цілком зрозуміло, що в національних, патріотично вихованих військах вони вбачали загрозу існуванню своєї влади. У січні 2000 року під виглядом реформувань і реорганізації знищено Національну Гвардію, в серпні 2003-го – Прикордонні Війська. Триває робота по знищенню Збройних Сил України. Служби, призначені для захисту національних інтересів, тонуть в корупції...

У критичний для нашої землі час, об'єднуючись, до боротьби стають звичайні люди. Проявляють надзвичайні таланти в різних галузях. Кожен мусить відповісти на питання: "Що він готовий зробити для того, щоб жити достойно на своїй землі?". Бо доти живе нація – допоки триває боротьба! На завершення процитую слова великого українського поета, драматурга Олександра Олеся: "Я знаю вас, нащадки запорожців, я вірю вам і низько б'ю чолом. Дивлюсь на вас і вірою займаюсь, і б'ю поламаним крилом".

Володир МЕЛЬНИК,
Бориспільська міська СОУ

ПОГЛЯД

ХТО МИ:
націоналісти, шовіністи чи патріоти?

Останніми роками у медійних повідомленнях часто чуємо або читаємо такі слова як "націоналізм" і "шовінізм". Задумаймося, що ці поняття означають.

Основа слова "націоналізм" вказує на позитивну прикмету людини – любов до рідного народу. Божа заповідь велить любити своїх батьків, батька і матір, а отже, свою батьківщину, народне середовище, в якому ми народилися і до якого свідомо належимо.

Отже, бути націоналістом – це добре. Багато народів земної кулі, незалежно від рівня їхньої культури, пишаються своїм націоналізмом. На жаль, це поняття останнім часом набуло поганого відтінку. І це небезпідставно. Вочевидь, як показує минуле та сучасне народознавство, любов до свого народу також може набирати негативних прикмет.

Великою спокусою для осіб, які люблять свій народ, є ставитися з погордою до представників інших народів, відмовляти їм у тому, чого самі бажають, поневолювати інші народи, накидати своєму і чужим народам власне вузьке розуміння людських прав.

Диктатури минулих століть, особливо більшовизм, нацизм і фашизм, використовували націоналізм для оправдання своєї внутрішньої та зовнішньої політики.

Можна було б перечислювати народи, які грішили чи грішать такими схильностями. Пропонуємо замислитися над цим вам, шановні читачі: спробуйте на підставі власного досвіду чи історичних знань класифікують різні народи.

Для прикладу згадаю тільки про два сучасні народи. Представники одного з них не люблять, коли на їхній території хтось уживає чужу мову, адже вони вважають себе найбільш культурним народом у світі. А репрезентанти другого, називаючи себе найбільш демократичними у світі, твердять: хай там як, а наш народ завжди має рацію.

Хочу сказати про ще одне своє спостереження. Ті люди чи народи, які оскаржують інших, закидають їм різні "націоналістичні" огріхи, самі є рябими націоналістами.

Про "шовінізм" нема потреби довго говорити. Це націоналізм у найгіршому вигляді. Шовінізм був і є причиною багатьох міжнародних непорозумінь і нещасть.

Якщо націоналізм – сама по собі позитивна прикмета людей, є причиною скількох зловживань, то чи існує якесь поняття, котре зберігало б те, що добре в націоналізмі, але відхиляло всі зловживання? Так.

Не рідше від "націоналізму" і "шовінізму" чуємо слово "патріотизм". Однак у різних повідомленнях і приватних розмовах його часто вживають легкодушно чи навіть у негативному значенні. Таке, так би мовити, несерйозне ставлення до патріотизму дуже дивує, бо патріотизм – це щира любов до свого рідного народу, яка не заперечує прав інших народів.

У зв'язку з цим процитую слова митрополита Андрея Шептицького, написані в ранніх 40-х роках минулого століття, коли в Україні шаленіла війна і буйно процвітала всяка ненависть між представниками різних народів: "Той християнський патріотизм не проявляється і не може проявлятись у нас ніякою політикою та не може містити в собі ніякої ненависти до наших братів іншого народу. Слухняні Христовому наказові, ми любимо всі народи світа любов'ю ближнього. Ненависть супроти якого-небудь народу, чи суспільної верстви, чи стану ми вважаємо за противну Божому законові, і тому за шкідливу для дочасного й вічного нашого добра. Наш християнський патріотизм у тому одному, що свій нарід, нарід український, любимо християнською любов'ю більше від інших народів, та готові для нього віддати працю цілого життя й саме життя" (Декрет Архиєпархіального собору "Визнання вселенської віри" та правила до декрету, 1940 р., Львів).

Звертаємо увагу, що митрополит Андрей називає патріотизм християнським. Це означає, що патріотизм може бути християнською чеснотою, а отже, за своєю суттю і своїми наслідками, гідною прикметою сина чи дочки свого народу.

Якщо б усі народи були справжніми патріотами, то цей світ був би інакшим і кожна людина тішилася б своїм життям і щасливим життям своїх ближніх.

+ ЛЮБОМИР
www.pravda.com.ua

ВИМОГА

ДАЙТЕ "ПЕРЦЮ" ПІДТРИМКУ!

Президенту України Віктору Януковичу
Прем'єр-міністру України
Миколі Азарову

Вимагаємо припинити ліквідацію всеукраїнського гумористичного журналу "Перець". За часів Радянського Союзу журнал "Перець" був улюбленим виданням для українців усіх вікових груп. Для дітей друкувалися веселі казочки та малюнки, для старших читачів – дотепні, гострі гуморески, анекдоти, кумедні історії, українські народні усмішки тощо.

Наклад журналу "Перець" сягав 3,3 млн. примірників, що підтверджує його всенародну популярність. У наступному році виповнюється 92 роки від дня заснування цього видання. Не злічити всіх корифеїв українського гумору, що друкувалися на шпальтах журналу. І, ось, на 22-му році української незалежності, процес знищення української нації, української мови, української духовності набирає нових обертів – знищується український гумор, той самий гумор, який століттями не дозволяв Україні стати чиєюсь колонією.

В Україні сотні, якщо не тисячі антиукраїнських видань, які фінансуються внутрішніми та зовнішніми ворогами Української держави. На жаль, ніхто не збирається їх ліквідовувати за сучасної влади. Всі ці іншомовні видання можна вільно придбати в кіосках, на вулиці, лише україномовного "Перця" не знайдете.

Вимагаємо забезпечити державне фінансування діяльності всеукраїнського гумористичного журналу "Перець" таким чином, щоб це видання з'явилося у мережі розповсюдження преси та підписатися на улюблене видання могли всі охочі, навіть на свої мізерні заробітки та пенсії.

Микола КРИВЕНКО,
голова Дніпродзержинської
міської організації КУН

У ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

СВЯТО НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

9 листопада у День української літератури та писемності столична громадкість традиційно зібралася в Музеї української мови та літератури. Серед високих гостей, які прийшли привітати шановне зібрання, – перший заступник Міністра культури Тимофій Кохан, професори Інституту літератури НАН України Микола Сулима та Юрій Пелешенко, головний редактор газети "Слово Просвіти" Любов Голота та інші.

У промовах гості свята наголосили на історичній значимості української мови та літератури для збереження ідентичності української нації серед національного розмаїття народів і націй Світу. Попри заборони й утиски нашої мови під час колоніальної залежності українських земель, а також попри репресивний характер радянської тоталітарної держави, українцям вдалося зберегти свою рідну мову й базовану на ній культуру, тобто зберегтися як європейській нації! Але в умовах загроз світової глобалізації та постійних спроб нав'язати через ЗМІ та навалу маскультури із Росії нове колоніальне ярмо у вигляді так званого "Русского мира" українство має бути насторожі й берегти свою мову й культуру, як зіницю ока.

У мистецькій частині порадували присутніх виступи Київського академічного театру "Берегиня" під керівництвом народного артиста Миколи Буравського, унікальної співачки з Криму напівзрячої Зери Кіраджієвої, голос якої схожий на голос Квітки Цісик, та юних артисток, які декламували "Молитву за мову" Катерини Мотрич. Окрема вдячність ведучим заходу – заслуженому артисту України Євгену Ніщуку та артистці циганського театру "Романс" Марині Кравчук за читання чудових поезій Тараса Григоровича, а також заступникові гендиректора Музею Раїсі Сенніковій, в привітних стінах якого й відбувся захід.

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

ПОЗИЦІЯ

В ЄВРОПУ – БЕЗ КОМУНІСТІВ!

В Європу – без комуністів! Під таким гаслом 7 листопада Київська міська організація Конгресу Українських Націоналістів разом із партнерами з громадського руху "Українська патріотична альтернатива" провела пікет Адміністрації Президента України. Вимога – заборона Комуністичної партії України як правонаступниці Компартії УРСР.

КПУ несе пряму відповідальність за мільйони жертв червоного терору, наголошували у своїх виступах учасники акції. Й сьогодні комуністи продовжують провадити антидержавну політику, спрямовану на розкол українського суспільства.

"Напередодні підписання Угоди про асоціацію України з Європейським Союзом КПУ розпочала маніпулятивну кампанію, яка має переконати українців, що їхній єдиний правильний шлях – у Митний Союз, тобто назад в СРСР", – сказав заступник Голови Конгресу Юрій Шепетюк.

"При комуністах територія СРСР була суцільним концтабором. У тому концтаборі особливе місце було відведено для України. Практично весь цвіт української нації пройшов через ті концтабори і чимало з них не повернулось", – зазначив він.

За його словами, Конгрес Українських Націоналістів від самого початку заснування ставив собі за завдання заборонити діяльність КПУ. "Ми й надалі будемо продовжувати боротись за це", – наголосив заступник Голови КУН.

Також перед учасниками пікету виступили Віктор Горбач від РУХу та Євген Лупаков від Спілки Офіцерів України.

Активісти передали Президентові України звернення з вимогою ініціювати розслідування фактів страшних злочинів комуністів на території України з метою подальшої заборони комуністичної ідеології, Комуністичної партії та її символіки.

Прес-служба КУН

ВТРАТА

Слово про побратима

Українці Слобожанщини зазнали великої втрати – по важкій хворобі відійшов у вічність націоналіст Володимир Пасічник, народжений 24 серпня 1935 р. в с. Попівці Підкамінського (тепер Бродівського) району на Львівщині. За рідного старшого брата оунівця і вояка УПА Степана, який загинув 1944 р., його з батьками й двома сестрами депортували1946 р. до Сибіру (Красноярський край).

1964 року Володимир закінчив повний курс навчання на філологічному факультеті Харківського державного університету, але не був допущений до захисту диплому "за прояви ворожої буржуазно-націоналістичної ідеології", як було зазначено в наказі про відрахування. Підставою послужила рукописна збірка його поезій, яка потрапила до рук КДБ, і виступ 1963 року на Всеукраїнській Шевченківській конференції, де він різко скритикував українофобську й антишевченківську писанину "отца русской крітікі" Бєлінського. Диплом про закінчення університету одержав лише 1993 року після наполегливих клопотань громадськості та звернень до Міністерства освіти України.

12 років працював ливарником на Харківському тракторному заводі, потім – будівельником.

Від кінця 80-х бере активну участь у громадському та політичному житті. Був членом Української Гельсінської Спілки, членом оргкомітету з підготовки І з'їзду Народного Руху України, головою Харківського міського Товариства української мови ім. Т.Г.Шевченка. Його полум'яні виступи на мітингах і зборах піднімали людей на боротьбу з комуністичним окупаційним режимом.

1991 р. очолював Харківський обласний штаб із проведення 1-го грудня Всеукраїнського референдуму на підтримку Акта про Незалежність України від 24 серпня 1991 року.

Володимир Пасічник був ініціатором і активним учасником встановлення в середмісті Харкова трьох пам'ятних знаків: 1989 р. – першого в Україні Хреста пам'яті жертв Голодомору 1932–1933 рр. в Молодіжному парку; 1990 р. – Пам'ятного знака "На честь самовизначення української нації 16 липня 1990 р. – Декларації про державний суверенітет України" на майдані Свободи; 1992 р. – Пам'ятного знака Українській Повстанській Армії в Молодіжному парку (який йому вдалось у судах захистити від ліквідації).

Від грудня 1993 р. працював проректором зі зв'язків з громадськістю та виховної роботи в Інституті сходознавства й міжнародних відносин "Харківський колеґіум", до заснування якого доклав чимало сил.

Нагороджений орденом "За заслуги" ІІІ ступеня.

Залишив нам збірку полум'яних творів "Святе письмо поезії", а також публікації в часописах і альманахах.

Висловлюємо співчуття родині Володимира Михайловича, нашого побратима й наставника, а тепер уже – історичної постаті.

Слава Україні!

Героям слава!

Українські націоналісти Харківщини

НАША МОВА КАЛИНОВА...

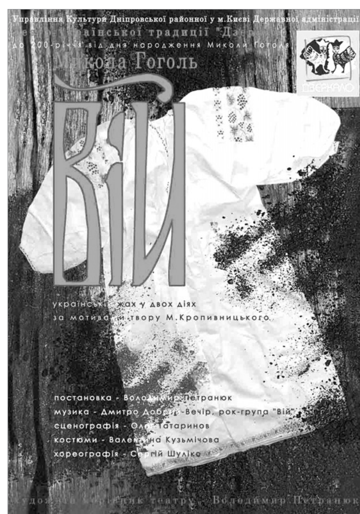
ЯК МИ ГОВОРИМО І ПИШЕМО

Неправильно	Правильно
Співшукач (наукового) звання…	Здобувач (наукового) звання…
Вклад у справу боротьби зі злочинністю…	Внесок у боротьбу зі злочинністю…
Хранилище…	Сховище, сховок, схованка…
Хрусталик ока…	Кришталик ока…
Був у числі присутніх…	Був серед присутніх…
Злопам'ятний день…	Злощасний день…
Корисні овочі в сирому вигляді…	Корисно вживати сирі овочі…
Наглий тон…	Нахабний тон…
Нерадивий працівник…	Недбалий працівник…
Платежоспроможний…	Платоспроможний…
Покладистий…	Поступливий, лагідний…
Запеленати дитину…	Сповити дитину…
Інгібує мовний розвиток…	Сповільнює мовний розвиток…
Куштуйте на здоров'я!..	Їжте на здоров'я…
Щастя минало стороною цих привітних людей…	Щастя обминало цих привітних людей…
Мудрствувати…	Розумувати (мудрувати)…
Наслідувати героям…	Наслідувати героїв…
Завбільшки двох кулаків…	Завбільшки два кулаки…
Згоряти від нетерпіння…	Аж палати (тремтіти) з цікавості…
Послужив стимулом…	Став стимулом…

Підготувала Марія ВОЛОЩАК

Практичні посібники Марії Волощак **"Особливості правопису, відмінювання та походження імен", "Неправильно – правильно. Довідник з українського слововживання", "Збірник мовностилістичних порад лінгвістів, літературознавців, публіцистів", "Складні випадки правопису та відмінювання прізвищ і географічних назв"** можна замовити тел. (044)353-19-77, моб. (095)718-98-00, (068)789-59-12, e-mail: **voloschak@yandex.ru**

АФІША

Шановні друзі!

Театр української традиції "Дзеркало" запрошує всіх на прем'єру вистави "ВІЙ" за мотивами твору М.Кропивницького, котра відбудеться 21 листопада 2013 року в приміщені Будинку вчених (вул.Володимирська, 45) о 19.00. Замовлення квитків на виставу за тел. (096)505-22-06 або (050)446-08-64. Вартість квитка від 40 до 70 гривень

Це сценічна версія найзагадковішого генія і містифікатора – повісті "Вій". Таємниця української долі, щастя та нещастя нашого народу, джерела ненависті та фатальна любов – все це приховано у сценічному вертепі. Глядачі мимоволі втягнені у демонічний вир історії кохання панночки – відьми і смерті романтика Хоми Брута протягом трьох містичних ночей, коли ми вже не зможемо зрозуміти, де закінчується реальне і починається потойбічне. У виставі лунають пісні культової київської групи "Вій".

З повагою,
адміністрація театру
української традиції "Дзеркало"

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор – Степан Брацюнь, головний редактор – Марія Базелюк.
Редакційна колегія: Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети.